

Profesní rozvoj učitelů
Zavádění nové metody - SEMAFOR

Vypracovala: Bc. Michaela Kašánková Pecháčková

Obor: NMgr. Pedagogika – výchova ke zdraví,
kombinované studium

Ročník: druhý, 3. semestr

Ve školství působím 10 let, jako učitelka na ZŠ se třídami dle § 16, odst. 9, 2. stupeň. Jsou zde i speciální třídy. Vyučuji matematiku, přírodopis, občanskou výchovu a výchovu ke zdraví. Zpočátku mé hodnocení bylo sumativní, ale s ohledem vývoje doby, různých nařízení a přibývajících zkušenostmi, např. ve speciálním vzdělávání u žáků s IVP hodnotím slovně, nebo kombinací z obou metod. Z důvodu, aby žák neměl pocit, že nic nedokáže, nic neumí a neobstál. Je zajímavé, že v případě slovního hodnocení nejsou rodiče moc spokojeni. Říkají, že známka by byla lepší, že to pro ně má lepší vypovídající hodnotu. Konkrétně jeden žák, kterého učím, říká že: „pokud mám slovní hodnocení na vysvědčení, vím, že výsledky nebyly tak dobré, aby to bylo na lepší známku.“ Docela mě to překvapilo, protože se samozřejmě snažím i vystihnout jeho silnější stránky a pochválit ho.

Dále také používám i průběžné hodnocení, zpětnou vazbu, také formou kombinace obou metod. Jsem ráda, když mohu analyzovat, zjišťovat a porovnávat rozdíly a postupy k lepšímu. V opačném případě vím, kde musíme ještě zabrat. Také vedu žáky k sebehodnocení, líbí se mi posun žáků třeba ve vyšším ročníku, kdy už pro ně není problém, podívat se na sebe kriticky a to kladně, či záporně. Obě strany se musí vyvíjet, tak je určitě vždy co zlepšovat.

Zavedení jiné formy hodnocení ve výuce

Zavádění metody a techniky/nástroje formativního hodnocení

Metoda a technika/nástroj formativního hodnocení, kterou se chystám rozvíjet:

- ✓ Formativní hodnocení – průběžné, oproti běžnému sumativnímu hodnocení

Proč se ji chystám rozvíjet:

Vždy je co rozvíjet a zlepšovat. Učím na ZŠ se třídami dle § 16, odst. 9, tudíž změna, nebo obměna hodnocení je velmi přínosná v přístupu žáků ke mně, ale i další motivací pro samotné žáky. Hlavně průběžné hodnocení zachytí, nebo odhalí chyby, pochopení včas a žáci si chybu nestačí zafixovat. V tom vidím největší přínos.

Jaké výsledky doufám, že přinese:

- ✓ Smyslem je poskytovat diagnostické informace o pokrocích žáků, kteří jich dosahují.
- ✓ Neukazovat, kdo z žáků umí nejméně, ale aby všichni uměli dobře. Chci se zaměřit na zlepšení výkonů, na odstranění chyb a nedostatků v jejich práci.
- ✓ Dále doufám, že přinese vylepšení zpětné vazby hodnocení testů u žáků, a také uvědomění si chyb, a to i pro příští budoucí úlohy.

V jakém předmětu a v jakém ročníku chci tuto metodu a techniku začít rozvíjet:

6. ročník – Přírodopis

Jak poznám, že se mi daří tuto metodu rozvíjet:

- ✓ Žáci se učí komunikovat se mnou (s učitelem) a také mezi sebou.
- ✓ Nebojí se říct, nebo prosadit svůj názor (řešení) a jsou ochotni diskutovat nad nějakým problémem.

Jak jsem metodu a techniku/nástroj zaváděl/a:

Metody formativního hodnocení, tedy průběžného má umožnit cílenou radu, vedení a poučení. Tato metoda je velmi náročná na čas, tak není možná vždy, to ale ani není cílem. Je to jedna z možností. Také její nevýhodou může být, že někteří žáci se mohou skrýt a tím i jejich nedostatky

Zadám úlohu na vyřešení:

- ✓ Podám dostatek srozumitelných informací.
- ✓ Poskytnu dostatek času na zvládnutí úkolů, nebo testů.
- ✓ Pokud vzniknou chyby, vysvětlím, kde a proč vznikla.
- ✓ Dám možnost nějaké realizace, vyzkoušení, pokud je to možné.
- ✓ Vysvětlím, že zadaný úkol je možné zopakovat s reflexí na předešlou chybu.

S jakými výsledky jsem tuto metodu a techniku/nástroj zaváděla (z pozice učitele, z pohledu žáků, co se podařilo, co se nepodařilo, k jaké změně ve výuce došlo):

Z počátku se moc nedařila komunikace, všichni vyčkávali, co ostatní budou říkat. Otázkami, navrženým problémem jsem se je snažila zaktivovat a motivovat. Přišly první vlašťovky a pak se otevírala diskuze s návrhy řešení. Samozřejmě se nezúčastňovali úplně všichni, ale zatím jsem spokojená, že se nám to daří a budeme pracovat dál.

Co se chystám udělat příště jinak (jaké ponaučení si nesu z prvních pokusů), co bych doporučil/a ostatním při zavádění této metody a techniky/nástroje:

Přimět co možná nejvíce žáků, zařadit i samostatnou práci, nebo naopak skupinovou. Takové hodiny zařazovat častěji, a zainteresovat žáky, kteří se moc nezúčastňovali. Možná udělat několik kritérií, aby mohli vyniknout všichni.

Zaujala mě metoda formativního hodnocení. „SEMAFOR“

Připravila jsem pro žáky cvičný test na prověření získaných vědomostí v probíraném tématu: Vznik Země v předmětu přírodopis, 6. ročník. Ten pak využiji na test, který budu hodnotit i sumativně.

Popsala a vysvětlila jsem formu vyplnění testu a zdůraznila funkci barevných lepíků.

Cvičný test, rozdám barevné lepíky, které mají různé významy:

- ✓ **červený** = nerozumím, potřebuji pomoc učitele
- ✓ **žlutý** = nejsem si jistý, potřebuji pomoc spolužáka
- ✓ **zelený** = všemu rozumím

Žáci začali pracovat každý sám s možností doplňujících dotazů.(viz ukázka druhá strana - pracovní list)

S takto vyhodnocenými testy pracujeme společně, kdy se zapojují i žáci (vrstevnické učení), učení se sebehodnocení a dochází k fixování učiva a nápravě chyb.

Pracovní list

Jméno: Jiří Ouačka
Datum: 8. 11. 2021

cvičný didaktický test, barevné lepíky, které mají významy:

- ✓ červený = nerozumím, potřebuji pomoc učitele
- ✓ žlutý = nejsem si jistý, potřebuji pomoc spolužáka
- ✓ zelený = všemu rozumím

Vyplň test a jednotlivé body vyhodnoť barevnými lepíky.

Opakování

1. Znáš planety Sluneční soustavy? Napiš je ve správném pořadí od Slunce. Kolik jich je?

Merkur, Venuše, Země, Mars, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun

2. Slunce je důležité pro život na Zemi, je zdrojem světla a .....

3. Největší planetou Sluneční soustavy je JUPITER

4. Nejprozkoumanější planetou Sluneční soustavy je kromě Země? .....

5. Na jaké planetě byl dokázán život na Zemi

6. Nakresli fotosyntézu?

